

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av Kvaliteten i
engelskspråkig undervisning när den ges i andra
ämnen än språk vid Norretullskolan i Kristianstads
kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av Kvaliteten i engelskspråkig undervisning när den ges i andra ämnen än språk vid Norretullskolan i Kristianstad kommun. Granskningen genomfördes under höstterminen 2024.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 31 oktober 2024.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Norretullskolan senast den 30 maj 2025 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Kristianstads kommun har inkommit med en sådan redovisning den 30 maj 2025.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk-och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att den innehåller fler språk- och ämnesintegrerade aktiviteter för att framför allt stötta språkutvecklingen i engelska.

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

- Lärarna behöver aktivt arbeta för ett tillåtande klimat i klassrummet för att alla elever ska vilja och våga interagera på målspråket.

Rektorn har enbart planerade åtgärder. Åtgärderna motsvarar Skolinspektionens bedömning av vilket arbete som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

I vilken utsträckning arbetar rektorn för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk-och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

- Rektorn behöver tydligare följa upp att den undervisning som ges på engelska i andra ämnen än språk ger eleverna möjligheter att utveckla både språk- och ämneskunskaper och utifrån denna uppföljning identifiera adekvata insatser.

Rektorn har vidtagit tillräckliga åtgärder för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

I vilken utsträckning ger undervisningen eleverna förutsättningar att utveckla både språk- och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Lärarna behöver utveckla undervisningen så att den innehåller fler språk- och ämnesintegrerade aktiviteter för att framför allt stötta språkutvecklingen i engelska.

Av huvudmannens redovisning framgår att skolan har genomfört flera insatser för att utveckla undervisningen som ges på engelska så att den innehåller fler språk- och ämnesintegrerade aktiviteter. En lärare i engelska är nu kopplad till de lärare som undervisar på engelska i andra ämnen än språk. Detta för att kvalitetssäkra engelskan i undervisningen och som stöd för att de planerade språkutvecklande aktiviteterna ligger på en lagom nivå.

Utvärderingar genom kollegiala diskussioner som rektorn deltagit i visar att lärarna som undervisar på engelska i andra ämnen än språk nu har en ökad medvetenhet om vikten av språk- och ämnesintegrerade aktiviteter för att främja språkutvecklingen hos eleverna. Undervisningens planeringar har nu ett tydligare fokus på språket än tidigare. Arbetet kommer även att följas upp tillsammans med eleverna genom intervjuer och enkäter i slutet av terminen.

Ytterligare insatser som planeras är att de lärare som undervisar på engelska får mer avsatt tid för att planera och följa upp undervisningen genom stöd från huvudmannen. Även läraren i ämnet engelska kommer att få mer tid för att samverka kring undervisningen som ges på engelska i andra ämnen än språk. En förstelärare med kompetens inom språk- och kunskapsutvecklande arbete kommer att arbeta tillsammans med de lärare som undervisar på engelska.

- Lärarna behöver aktivt arbeta för ett tillåtande klimat i klassrummet för att alla elever ska vilja och våga interagera på målspråket.

Av huvudmannens redovisning framgår att lärarna har fört samtal med eleverna både enskilt och i grupp hur de kan arbeta för ett mer tillåtande klimat i klassrummet så att eleverna vågar och vill interagera på målspråket. I samtalen har lärarna fått en ökad medvetenhet om vikten av goda relationer mellan elever. Utifrån detta planerar lärarna att arbeta mer med relationsbyggande aktiviteter så att eleverna blir tryggare och vågar interagera på målspråket. Dessa aktiviteter är dock endast planerade ännu och i redovisningen framkommer att dessa aktiviteter kommer att följas upp i de avstämningar lärarna redan har regelbundet inom skolenhetens kvalitetsarbete kring framgångsrik undervisning.

I vilken utsträckning arbetar rektorn för att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla språk-och ämneskunskaper i såväl svenska som engelska?

- Rektorn behöver tydligare följa upp att den undervisning som ges på engelska i andra ämnen än språk ger eleverna möjligheter att utveckla både språk- och ämneskunskaper och utifrån denna uppföljning identifiera adekvata insatser.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn är delaktig i det arbete som lärarna planerar och genomför avseende språk- och ämnesintegrerade aktiviteter. Rektorn har deltagit i de diskussioner som arbetsgruppen som ansvarar för den engelskspråkiga undervisningen fört. På så sätt kan rektorn följa de planerade och genomförda aktiviteterna samt följa upp och identifiera adekvata insatser för att främja språk- och ämneskunskaper. Rektorn har även påbörjat ett arbete för att identifiera och hitta metoder för att utveckla det språk- och ämnesintegrerade arbetet tillsammans med förstelärare och lärare i ämnet engelska. Rutiner för uppföljning och utvärdering av den engelskspråkiga undervisningen har förtydligats inom ramen för skolenhetens kvalitetsarbete kring framgångsrik undervisning.

På Skolinspektionens vägnar

2025-06-05

2025-06-05

X Maria Lodmark

Beslutsfattare
Signerat av: Maria Lodmark

X Lena Knutsson

Föredragande
Signerat av: Lena Knutsson

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida.

Bilaga 1: Författningsstöd

Statens skolinspektion får efter ansökan, enligt skolförordningen (2011:185), besluta att en huvudman får anordna delar av undervisningen på engelska för andra elever än sådana som vistas i Sverige under en begränsad tid, om

1. undervisningens innehåll och utformning säkerställer att eleverna får tillräckliga kunskaper i svenska för att uppfylla betygskriterierna i samtliga ämnen,
2. de lärare som undervisar på engelska uppfyller kraven enligt 2 kap. 13 § eller 17 § första stycket 1 skollagen (2010:800), och
3. utbildningen håller god kvalitet (9 kap. 18 § skolförordningen). Under den sammanlagda tid som en elev får engelskspråkig undervisning enligt 18 § får högst hälften av undervisningen ges på engelska (9 kap 19 § skolförordningen).

I skollagen anges att utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap. 5 § skollagen). Utbildningen inom skolväsendet ska vidare vara likvärdig (1 kap. 9 § skollagen). Alla barn och elever i samtliga skolformer ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål (3 kap. 2 § första stycket skollagen).

Som utgångspunkt får endast den som har legitimation som lärare eller förskollärare och är behörig för viss undervisning bedriva undervisningen (2 kap. 13 § första stycket skollagen). Utan att uppfylla kraven i 13 § får lärare dock bedriva annan undervisning på ett visst främmande språk än språkundervisning om de har en utländsk lärarutbildning som motsvarar en svensk lärarexamen och kompetens att undervisa på det främmande språket (2 kap. 17 § första stycket 1 skollagen). Den som ska bedriva undervisning som avses i 17 § får även anställas som lärare i skolväsendet utan tidsbegränsning (2 kap. 20 § fjärde stycket skollagen). I förarbeten anges att det är huvudmannen som avgör om en lärare uppfyller kraven enligt 17 § skollagen (prop. 2010/11:20 s 40).

I förarbeten anges vidare att det är av största vikt att lärare i svenska skolor, även om skolorna har en språklig inriktning, lär sig det svenska språket så snart som möjligt eftersom detta är nödvändigt dels för att läraren ska kunna tillskansa sig den kunskap som behövs om de styrdokument som gäller för det svenska skolväsendet, dels för att läraren fullt ut ska kunna stödja eleverna i deras lärande (prop. 2009/10:165 s. 267). Enligt språklagen [2009:600] har det allmänna ett särskilt ansvar för att svenskan används och utvecklas (6 § språklagen).

I läroplanen anges att språk, lärande och identitetsutveckling är nära förknippade. Genom rika möjligheter att samtala, läsa och skriva ska varje elev få utveckla sina möjligheter att kommunicera och därmed få tilltro till sin språkliga förmåga (Lgr 22 Skolans uppdrag).

Av skollagen följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor (2 kap. 9 § första stycket skollagen). Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar bland annat för att personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen (Lgr 22 2.8 Rektorns ansvar).

En lärare har enligt skollagen ansvar för den undervisning som han eller hon bedriver (2 kap. 15 § skollagen). Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven bland annat utvecklas efter sina förutsättningar, stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga samt får stöd i sin språk- och kommunikationsutveckling (Lgr 22 2.2 Kunskaper).